



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 339/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 49 Ek 506/2020 z 26. apríla 2023 takto

### **r o z h o d o l :**

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 29. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na ochranu obydlia podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Požaduje zrušenie napadnutého uznesenia okresného súdu a v súvislosti so zastupovaním v konaní o ústavnej sťažnosti žiada o ustanovenie právneho zástupcu.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 49 Ek 506/2020 v procesnom postavení povinnej, proti ktorej sa oprávnená (UNIPHARMA – 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť) domáhala vymoženía sumy 103 297,75 eur s príslušenstvom. Vo veci podala oprávnená návrh na vykonanie exekúcie 17. apríla 2020 na základe exekučného titulu – platobného rozkazu okresného súdu č. k. 29 Up 667/2019 z 9. augusta 2019 (ďalej len „platobný rozkaz“).

3. Okresný súd poveril súdneho exekútora JUDr. Ivana Nestora vykonaním exekúcie na podklade exekučného titulu 5. júna 2020. Súdny exekútor vydal 11. júna 2020 upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré bolo sťažovateľke ako povinnej doručené 8. júla 2020. Podaním z 8. júna 2021 oprávnená udelila súhlas so zriadením exekučného záložného práva a s predajom predmetných nehnuteľností vo vlastníctve sťažovateľky.

4. Súdny exekútor vydal 14. júla 2022 exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností, ktorý bol doručený podľa § 137 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Súdny znalec vyhotovil 12. decembra 2022 znalecký posudok č. 287/2022, ktorý určil všeobecnú hodnotu spoluvlastníckeho podielu sťažovateľky na predmetných nehnuteľnostiach na sumu 327 838,30 eur.

5. Súdny exekútor vyhlásil 4. januára 2023 dražbu predmetných nehnuteľností sťažovateľky, ktorá sa mala uskutočniť 16. februára 2023. Príklep na dražbe nehnuteľností udelený nebol a dražba bola vyhlásená za neúspešnú z dôvodu, že na dražbu sa nedostavil žiadny záujemca.

6. Súdny exekútor preto 16. februára 2023 vyhlásil opätovnú dražbu nehnuteľností sťažovateľky, ktorá sa mala uskutočniť 28. marca 2023. Súdny exekútor udelil príklep pri opätovnej dražbe v spoluvlastníckom podiele sťažovateľky v polovici oprávnenej, keďže urobila najvyššie podanie na predmete dražby v sume 246 000 eur. Súdny exekútor v zápisnici z dražby nehnuteľností uviedol, že proti udeleniu príklepu neboli na dražbe vznesené námietky. Podaním z 3. apríla 2023 súdny exekútor navrhol podľa § 148 ods. 1 Exekučného poriadku schválenie príklepu pri dražbe nehnuteľností. Návrh odôvodnil tým, že 28. marca 2023 uskutočnil dražbu nehnuteľností presne špecifikovaných v samotnom návrhu a udelil príklep vydražiteľovi – oprávnenej, ktorá urobila najvyššie podanie v sume 246 000 eur. Dňa 29. marca 2023 bolo súdnemu exekútorovi doručené podanie sťažovateľky označené ako námietky proti udeleniu príklepu.

7. Súdny exekútor predložil okresnému súdu s návrhom na schválenie príklepu udeleného na dražbe aj námietky sťažovateľky proti udeleniu príklepu, ktoré boli súdnemu exekútorovi doručené 29. marca 2023, t. j. deň nasledujúci po konaní dražby.

8. Okresný súd napadnutým uznesením námietky sťažovateľky ako povinnej zamietol (výrok I) a schválil príklep udelený súdnym exekútorom na dražbe predmetných nehnuteľností vo vlastníctve sťažovateľky v podiele polovice konanej 28. marca 2023 do vlastníctva vydražiteľovi – oprávnenej, ktorá urobila najvyššie podanie v sume 246 000 eur (výrok II).

9. Okresný súd v napadnutom uznesení konštatoval, že podľa § 147 Exekučného poriadku môžu vzniesť námietky dve skupiny osôb. Prvou skupinou sú dražitelia, oprávnený, povinný, zástupcovia obce a orgánov štátnej správy. Podmienkou na podanie námietok je to, že tieto osoby sú na dražbe prítomné. Námietky musia byť vznesené ihneď po udelení príklepu súdnym exekútorom, ktorý námietky spíše do zápisnice o priebehu dražobného konania. Druhou skupinou sú oprávnený, povinný, spoluvlastník a osoby, ktoré majú k nehnuteľnosti vecné alebo predkupné právo, ak sú tieto práva zjavné z exekučného spisu alebo katastra nehnuteľností. Osoby uvedené v tejto skupine môžu vzniesť námietky za predpokladu, že sa im nedoručila dražobná vyhláška, a preto neboli na dražbe prítomné. Lehota na podanie námietok je tri dni odo dňa konania dražby.

10. Okresný súd konštatoval, že sťažovateľka (povinná) ako osoba, ktorej bola riadne doručená dražobná vyhláška (doručená zástupcovi povinnej 9. marca 2023, ako aj samotnej povinnej 3. marca 2023), mohla vzniesť námietky na dražbe nehnuteľností ihneď po udelení príklepu. Keďže však povinná ani jej zástupca nevzniesli námietky ihneď po udelení príklepu (keďže ani neboli prítomní na dražbe nehnuteľností), ale až deň po konaní dražby a zároveň povinnej (ako aj jej zástupcovi) bola riadne doručená dražobná vyhláška, súd námietky sťažovateľky ako povinnej zamietol.

11. Aj napriek uvedenému však na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súd doplnil, že v rámci konania o udelení príklepu sa skúma aj to, či prípadne nedošlo k porušeniu zákona. Pritom nemôže ísť o akékoľvek porušenie, ale iba o porušenie zákona, ktorého priamym dôsledkom bol alebo mohol byť ovplyvnený výsledok dražobného konania. Následne sa vysporiadal s konkrétnymi námietkami sťažovateľky, že sa nemohla zúčastniť dražby, prihliadajúc na skutočnosti ňou uvádzané (nemožnosť zúčastnenia sa dražby z dôvodu starostlivosti o dvoch zdravotne ťažko postihnutých synov). Pritom zdôraznil, že sťažovateľka ako povinná mohla splnomocniť ako zástupcu na zastupovanie na dražbe nehnuteľností akúkoľvek inú osobu, čo v konečnom dôsledku aj urobila, a to na základe generálneho plnomocenstva z 8. júna 2020, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené 17. júla 2020. Splnomocnený zástupca sa však nezúčastnil opätovnej dražby nehnuteľností.

12. K námietke sťažovateľky o tom, že ide zo strany vydražiteľa o špekulatívne konanie, keďže ním je samotná oprávnená, okresný súd uviedol, že žiadne zákonné ustanovenie nebráni tomu, aby za predpokladu dodržania zákonného postupu bola práve oprávnená vydražiteľom predmetných nehnuteľností. V závere okresný súd dodal, že pri rozhodovaní o schválení udelenia príklepu neboli zistené žiadne také pochybenia, ktoré by mali za následok neplatnosť dražby alebo ujmu na právach osôb oprávnených na podanie námietok. Keďže boli splnené zákonné podmienky na schválenie príklepu udeleného pri dražbe nehnuteľností, okresný súd udelenie príklepu schválil.

13. Z potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na účely ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ktoré podľa § 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľka predložila spolu s ústavnou sťažnosťou, vyplýva, že sa podáva v právnej veci „zrušenia“ napadnutého uznesenia okresného súdu.

## II.

### Argumentácia sťažovateľky

14. Sťažovateľka argumentuje, že vyhlásenie druhého kola dražby bolo účelové, keďže oprávnená mala o túto nehnuteľnosť záujem už predtým. Znížená cena a odmena súdnemu exekútorovi boli lákavé pre obe strany. Po udelení príklepu bola podaná námietka, ktorej však okresný súd nevyhovel. V napadnutom uznesení okresného súdu o schválení príklepu je badateľné, že prevážilo spoluvlastnícke právo nad právom ochrany obydľia rodiny s dvomi zdravotne ťažko postihnutými deťmi, pričom výkon práva bol v rozpore s dobrými mravmi.

15. Sťažovateľka argumentuje, že okresný súd vydal exekučný titul v rozpore s dobrými mravmi a o vydaní exekučného titulu rozhodol len na základe podkladov a skutočností tvrdených a osvedčených oprávnenou a sťažovateľka nemala možnosť na účelnú obranu a predloženie argumentácie. V tejto súvislosti namieta, že exekučný titul nemohla prevziať, a tým ani podať proti nemu odpor. Z uvedeného dôvodu nadobudol exekučný titul právoplatnosť 13. februára 2020.

16. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľka požiadala o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

### III.

#### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

17. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

#### **III.1. K namietanému porušeniu základného práva na ochranu obydlia napadnutým uznesením okresného súdu:**

18. V úvode tejto časti rozhodnutia ústavný súd zdôrazňuje, že v konkrétnych okolnostiach veci uplatnil materiálny prístup k ochrane základných práv a slobôd. Berúc do úvahy obsah podania doručeného ústavnému súdu spolu s prílohami, predovšetkým potvrdením o majetkových pomeroch, ustálil aj napriek nedokonalostiam vymedzenia návrhu na rozhodnutie v samotnom podaní, že predmetom ústavného prieskumu je napadnuté uznesenie okresného súdu, ktoré sťažovateľka ako povinná atakuje pre namietané porušenie základného práva na ochranu obydlia zaručeného čl. 21 ods. 1 ústavy.

19. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka prezentuje námietky, ktorými atakuje účelovosť opätovnej dražby s ohľadom na osobu oprávnenej ako vydražiteľa (bod 14 tohto uznesenia), ako aj námietky, ktorými brojí proti exekučnému titulu (bod 15 tohto uznesenia).

20. V súvislosti s namietaným porušením práva na ochranu obydlia ústavný súd zdôrazňuje, že predmetné základného právo, resp. samotná ochrana obydlia je súčasťou širšej kategórie, ktorou je ochrana súkromia, ktoré je vo všeobecnej rovine ako *lex generalis* vymedzené v čl. 16 ods. 1 ústavy v podobe nielen práva na súkromie, ale tiež vo forme vyjadrenia jeho nedotknuteľnosti (m. m. III. ÚS 524/2015).

21. Ústavný súd ďalej konštatuje, že ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové

a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

22. Pre úplnosť ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie exekučného súdu o schválení príklepu udeleného súdnym exekútorom, proti ktorému nie je prípustné odvolanie a ani dovolanie, je spôsobilé byť predmetom ústavného prieskumu (m. m. I. ÚS 261/2020).

23. Následne ústavný súd pristúpil k prieskumu napadnutého uznesenia okresného súdu, konfrontujúc jednotlivé časti odôvodnenia predmetného rozhodnutia s námietkami, resp. argumentáciou sťažovateľky. Ústavný súd konštatuje, že nedostatky ústavnoprávnej relevancie vo veci sťažovateľky nezistil. Smerodajnými zákonnými ustanoveniami upravujúcimi podmienky na schválenie udelenia príklepu sú § 134 až § 153 Exekučného poriadku. S prihliadnutím na konkrétnu argumentáciu sťažovateľky sú rozhodujúce predovšetkým ustanovenia § 147 ods. 1, 2 a 3 Exekučného poriadku, ktoré upravujú podmienky na uplatnenie námietok a ich vecné preskúmanie.

24. Sťažovateľka atakuje predovšetkým záver okresného súdu, ktorým boli ňou podané námietky zamietnuté. Jej argumentácia nie je podľa názoru ústavného súdu dôvodná.

25. Ústavný súd, berúc do úvahy relevantné časti napadnutého uznesenia okresného súdu (predovšetkým body 9 a 10 tohto uznesenia), konštatuje ústavnú udržateľnosť odôvodnenia, ktorým sa okresný súd vysporiadava s procesnými požiadavkami, ktorých splnenie sa vyžaduje pre možnosť vecného posúdenia námietok proti udeleniu príklepu. Okresný súd považoval za preukázané, že sťažovateľke ako povinnej a zároveň jej zástupcovi bola doručená dražobná vyhláška, a sťažovateľka to v ústavnej sťažnosti ani nepopiera. V takomto prípade mali možnosť sťažovateľka, ako aj jej zástupca vzniesť námietky v súlade s § 147 ods. 1 Exekučného poriadku priamo u súdneho exekútora na opätovnej dražbe ihneď po udelení príklepu. Keďže tak neurobili, záver okresného súdu o zamietnutí námietok je celkom legitímny, podporený relevantným zákonným ustanovením, a tým aj ústavne udržateľný.

26. Ani záver okresného súdu k neodôvodnenosti námietok sťažovateľky, ktoré boli vznesené po udelení príklepu, o účelovosti exekúcie a o nemožnosti sťažovateľky zúčastniť sa dražby osobne ústavný súd nepovažuje za svojvoľný alebo arbitrárny. Žiadne zákonné ustanovenie nebráni tomu, aby vydražiteľom bol samotný oprávnený v exekučnej veci. Rovnako nič nebránilo tomu, aby sa dražby namiesto sťažovateľky zúčastnil jej zástupca. Na podklade uvedeného ústavný súd zastáva názor, že okresný súd ústavne konformným spôsobom, konfrontujúc konkrétnu argumentáciu sťažovateľky, odôvodnil aj svoj záver o tom, že k porušeniu zákona, ktorého priamym dôsledkom bol alebo mohol byť ovplyvnený výsledok dražobného konania, nedošlo.

27. Ústavný súd na podklade uvedeného preto nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia okresného súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo možnosti vyslovenia porušenia základného práva na ochranu obydlia v kontexte schválenia udelenia príklepu.

28. Pokiaľ sťažovateľka ďalšou argumentáciou napáda samotný exekučný titul vydaný v jej veci, a to z procesnej stránky, keďže namieta správnosť jeho doručenia, a tým aj nadobudnutie právoplatnosti, ústavný súd zdôrazňuje, že *ratione materiae* sa predmetom ústavného prieskumu mohlo stať, ako to z ústavnej sťažnosti vyplýva, len napadnuté uznesenie okresného súdu o schválení udelenia príklepu v exekučnej veci, v ktorej je exekučným titulom platobný rozkaz, a nie samotný platobný rozkaz. Predmet napadnutého uznesenia okresného súdu preto už sám osebe vylučuje z ústavnoprávneho hľadiska relevantnosť námietok týkajúcich sa platobného rozkazu, ktorými sa okresný súd v rámci napadnutého uznesenia *ratione materiae* nezaoberal.

29. Navyše zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v exekučnej veci sťažovateľky táto okresnému súdu prezentovala argumentáciu o procesnej vade spočívajúcej v nedoručení platobného rozkazu, a to v štádiu rozhodovania exekučného súdu o zastavení exekúcie. Okresný súd pritom námietku týkajúcu sa nedoručenia exekučného titulu vecne preskúmal v uzneseniach č. k. 49 Ek 506/2020 zo 16. novembra 2020 a z 5. januára 2023 vydaných súdnym úradníkom, proti ktorým mala sťažovateľka možnosť podať sťažnosť ako riadny opravný prostriedok.

30. Zo všetkých uvedených dôvodov je námietka atakujúca platobný rozkaz a nesprávnosť jeho doručenia v kontexte ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu o schválení príklepu dražby zjavne neopodstatnená.

31. Pretože v danom prípade okresný súd pri rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnené námietky sú zjavne neopodstatnené, teda nesignalizujú existenciu príčinnej súvislosti s možným porušením jej práva podľa ústavy. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 21 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

### **III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:**

32. Predpokladom na vyhovenie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu je kumulatívne splnenie troch podmienok: (i) existencia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a ústavná sťažnosť nie je ani zjavne neopodstatnená, prípadne neprípustná či nespôsobilá na ústavný prieskum z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu.

33. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, či podaná osobou, ktorá nie je oprávnená na podanie ústavnej sťažnosti, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhovenie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

34. Pretože ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, je zjavné, že v danej veci ide zároveň o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku

na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 383/2019). Z uvedeného dôvodu ústavný súd nevyhovel žiadosti sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 20. júna 2023**

**Miroslav Duriš**  
**predseda senátu**